

В началото на 1945 г. ЦК на БРП(к) обсъжда положението в БЗНС и разисква как да се ограничи десницата в Земеделския съюз и „да се окаже помощ на здравите сили“¹¹. Започва атака срещу главния секретар на БЗНС д-р Г. М. Димитров.

През 1945 г. кризата обхваща всички съюзни звена от центъра до местните дружби. В Шуменската околийска земеделска дружба започват вътрешни борби между отечественофронтовските сили в лицето на Н. Джанков, Ив. Димов и др. и „реакционно настроените членове“¹².

В средите на БЗНС се разпространява теорията за „самостоятелното действие“. Тя съдържа антикомунистически и антиотечественофронтовски тенденции и е подчертана от Шуменската земеделска дружба, а също и от други дружби в страната¹³.

Напрежението в средите на земеделците продължава да нараства. На областна конференция във Варна на 22 април 1945 г. Хр. Стоянов е изключен от БЗНС. Приета е резолюция, в която се заявява, че дейността на д-р Г. М. Димитров е удар върху искрените отношения между отечественофронтовските партии и върху бъдещето на народа и държавата¹⁴.

На събрание на 22 май 1945 г., свикано от Околийския комитет на Отечествения фронт, отново е осъдена „противоотечественофронтовската“ дейност в околията на Хр. Стоянов и Т. Лазаров, които рушат единството на БЗНС. Заявява се, че ще се вземат мерки за прочистване на отечественофронтовските комитети от „всички вражески елементи“¹⁵.

На 27 май околийската дружба на БЗНС в Шумен свиква събор, на който е одобрено изключването на Хр. Стоянов и Т. Лазаров¹⁶.

Борбата на БРП(к) срещу привържениците на д-р Г. М. Димитров продължава. Н. Петков, който е избран за главен секретар на БЗНС, скоро напуска Земеделския съюз въпреки опита да бъде привлечен. Това води до разцепление в БЗНС и до образуването на нова политическа сила, известна като БЗНС „Никола Петков“, която минава в опозиция на доско-